

**ВПЛИВ КОМПЛЕКСУ ГЛІКОЗИДІВ ФЕНОЛЬНИХ СПОЛУК
З АМІНОКИСЛОТОЮ АРГІНІН З ЛИСТЯ БРУСНИЦІ ЗВИЧАЙНОЇ (КГФА)
НА ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН ПЕЧІНКИ**

Цеменко К.В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

k-cemenko@ukr.net

Вступ. Інфекції сечовивідних шляхів (ІСШ) представляють серйозну проблему галузі охорони здоров'я та характеризуються високою частотою рецидивів інфекції, приймаючи хронічний характер. Незважаючи на наявність значної кількості синтетичних антибактеріальних лікарських засобів, їх ефективність в лікуванні ІСШ залишається низькою, а безпечність, що зумовлена їхніми побічними ефектами та резистентними формами уропатогенів створює необхідність пошуку нових нетоксичних рослинних лікарських засобів із антибактеріальними, діуретичними, протизапальними та уроантисептичними властивостями, що можуть призначатись довготривало для профілактичного лікування ІСШ. Однією з перспективних лікарських рослин, яка застосовується для лікування та профілактики рецидивів ІСШ є брусниця звичайна (*Vaccinium vitis-idaea*). Використання амінокислоти аргінін як допоміжної речовини до комплексу глікозидів фенольних сполук з листя брусниці звичайної, призвело до підвищення стабільності та біодоступності діючих компонентів, внаслідок чого збільшився їх фармакологічний ефект.

Мета дослідження. Оцінити вплив КГФА в дозі 100 мг/кг на функціональні показники печінки.

Матеріали та методи. Визначення потенційної гепатотоксичності КГФА при тривалому введенні (3 міс.) здійснювали за загальноприйнятим спектром показників, які широко застосовуються у лабораторній практиці і дають можливість скласти уяву про стан гомеостатичної функції органу стосовно обміну білків, ліпідів, вуглеводів, системи гемостазу, синтетичної функції, а також оцінити специфічний ензимологічний спектр.

Отримані результати. Цитолітичні процеси були на фізіологічному рівні, про що свідчить відсутність достовірних відхилень у рівні аланінамінотрансферази (АлАТ) та аспартатамінотрансферази (АсАТ) між негативним контролем та в групах самців та самиць, які отримували КГФА у дозі 100 мг/кг. Білоксинтетична та детоксикаційна функція печінки також були в нормі, про що відповідно свідчать фізіологічні рівні альбуміну та білірубину у групах тварин, яким вводили КГФА.

Висновки. Таким чином, введення КГФА у дозі 100 мг/кг протягом 90 діб не впливало на функціональний стан печінки щурів обох статей.

НАФТОХІНОНИ СИНЯКА ЧЕРВОНОГО

Циганнік Н.М., Новосел О.М., Кисличенко В.С.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

lenanovosell@ukr.net

Вступ. Лікарські препарати рослинного походження займають гідне місце в сучасному асортименті лікарських засобів, що застосовуються в доказовій і традиційній медицині.

ВІДКРИВАЄМО НОВЕ СТОРІЧЧЯ: ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Впровадження в медичну практику лікарської рослинної сировини та препаратів на її основі, фармакологічна активність яких пов'язана з присутністю похідних 1,4-нафтохінону, є актуальним і перспективним напрямком досліджень. Для даного класу сполук експериментально доведено широкий спектр фармакологічної активності: антимікробна, протигрибкова, антипаразитарна, протипухлинна, протизапальна, репаративна, антиоксидантна тощо. Перспективною рослиною, що містить у своєму складі нафтохінони, є синяк червоний, який зростає майже на усій території України. У традиційній медицині відвари трави та коренів рослини застосовують як знеболювальний, кровоспинний, протиепілептичний, заспокійливий, відхаркувальний, антиоксидантний засіб.

Мета дослідження. Метою роботи було дослідження нафтохінонів синяка червоного трави та коренів.

Матеріали та методи. Для виявлення нафтохінонів у сировині синяка червоного використовували кольорову реакцію з 5 % розчином натрію гідроксиду.

Вміст суми нафтохінонів у синяка червоного трави та коренях визначали спектрофотометричним методом у перерахунку на шиконін. Для вилучення суми нафтохінонів наважку здрібненої сировини екстрагували хлороформом при нагріванні на водяній бані при температурі 60 °С протягом 15 хв. Оптичну густину вимірювали на спектрофотометрі «Optizen» за довжини хвилі 525 нм.

Отримані результати. При струшуванні хлороформної витяжки синяка червоного трави та коренів з 5 % розчином натрію гідроксиду спостерігали знебарвлення хлороформного шару та забарвлення водного у синій колір.

У результаті спектрофотометричного визначення було встановлено, що вміст суми нафтохінонів у синяка червоного трави склав $0,89 \pm 0,04$ %, у коренях – $1,42 \pm 0,06$ %.

Висновки. Таким чином, вперше проведено дослідження нафтохінонів у синяка червоного трави та коренях, заготовлених на території України. Одержані дані можуть бути використані для стандартизації синяка червоного трави та коренів і розробки методів контролю якості на досліджувану сировину.

ВИЗНАЧЕННЯ ТОВАРОЗНАВЧИХ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ СЕРІЙ СЛАНЕЙ ЦЕТРАРІЇ ІСЛАНДСЬКОЇ

Шпичак А. О., Хворост О. П.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

shpichakalina@gmail.com

Вступ. Задля забезпечення потреби фармацевтичного ринку у сучасних якісних та безпечних лікарських препаратах науковці перебувають у постійному пошуку нових джерел біологічно активних речовин рослинного походження і все частіше звертають увагу на малодосліджені об'єкти. Одною з таких груп організмів, перспективних для розширення сировинної бази лікарських рослин, є лишайники. Проте, низька швидкість росту цих симбіотичних асоціацій обумовлює значну тривалість терміну, необхідного для відновлення запасів сировинної бази. Крім того, від субстрату та умов місцезростання лишайників залежить можливість забруднення важкими металами, потрапляння сторонніх домішок органічного і мінерального походження. Цетрарія ісландська (*Cetraria islandica* (L.) Ach.), яка широко використовується у народній та офіційній медицині для терапії патологій дихальних